

Wilde planten herkennen

Meer dan 740 wilde planten en struiken en nog eens 51 boomsoorten worden in deze geheel nieuwe en kleurrijke flora behandeld. Het formaat (14 x 22 cm) staat borg voor een plekje in de rugtas. Na de Nederlandse en wetenschappelijke naam volgen heel beknopt enkele karakteristieke kenmerken en biologische gegevens van de plant. Ook wordt de status en de verspreiding in Nederland en Vlaanderen en het al of niet voorkomen op de Rode Lijst beschreven.

Uiteraard is van elke plant een illustratie in kleur opgenomen. De tekening naar Jens Overgaard Christensen tekende ze naar voorbeelden die hij buiten in het veld aantrof. En dit zal het determineren voor sommige soorten vergemakkelijken, omdat de tekeningen vaak heel mooi de natuurlijke groeiwijze getroffen hebben. De binding met 'buiten' komt ook op andere manieren sterk naar voren. Zo is bijvoorbeeld op de tekening van de klokjesgentiaan een eierlegend vrouwtje van het heidegentiaanblauwtje te zien, samen met al gelegde eitjes op de bloemknoppen. Bovendien wordt elke bladzijde afgesloten met een ecologisch weetje over een speciale plant of groep, en veel van deze informatie is erg leuk als aanvulling op een gelukte determinatie. Geheel in deze lijn wordt het boek afgesloten met een reeks korte hoofdstukjes die inzicht verschaffen in de biologie van planten. Hierin komen onder andere systematiek en bouw van planten, fotosynthese, parasieten en verdedigingsmechanismen van planten aan bod. Nadeel is natuurlijk dat het boek niet volledig is voor het beschreven gebied en een enkele keer zal het dan ook niet lukken om een gevonden plant op naam te brengen. Ondanks dit gemis is 'Wilde planten herkennen' een aanwinst voor hen die niet altijd alle determinatiesleutels van de gebruikelijke systematische flora's willen doorworstelen.

Feilberg, J. & J. Overgaard Christensen (1999). Wilde planten herkennen. Schuyt & Co, Haarlem, ISBN 90 6097 513 8, prijs f 59,50.

Dick Groenendijk

Natuurbalans 1999

Als vervolg op de Natuurbalans 97 is in september de tweede Natuurbalans verschenen. Dit document moet de jaarlijkse voortgang van de beleidsuitvoering op het terrein van natuur, bos en landschap beschrijven. Het wordt gemaakt door het Natuurplanbureau.

Allereerst de hoofdconclusie: 'Het aantal soorten in Nederland neemt af, de snelheid waarmee dit gebeurt, vermindert. Het Nederlandse landschap wordt uniformer; vooral open landschappen verdwijnen'. Een conclusie die we helaas niet kunnen ontcrachten. Kijken we naar het beleid dan zien we dat op vrijwel alle punten de beleidsvoortgang achter loopt op schema. Van de twaalf punten waarop getoetst wordt lopen er maar drie vóór, maar allemaal minder dan 10%. De grootste achterstand is er met de aanwijzingen voor de natuurbeschermingswet (70% achterstand!). Het zal duidelijk zijn dat dit geen goede beurt is.

En staat er ook nog wat over vlin- ders of libellen in de Natuurbalans? De belangrijkste resultaten van het Landelijk Meetnet Dagvlinders worden kort gegeven ter illustratie van de voortdurende druk op sommige soorten. Ook wordt kort ingegaan op de Graadmeter Natuur die bij het RIVM ontwikkeld is. Dagvlinders vormen, samen met vaatplanten, vogels en vleermuizen een onderdeel hiervan. De hieruit gedestilleerde natuurkwaliteit blijkt in het gepresenteerde voorbeeld in het agrarisch gebied te schommelen tussen 35% (op de hogere zandgronden) en 45% (in het laagveengebied) van de situatie in 1950.

Tot slot is het goed te vermelden dat er een mooie foto van twee parende icarusblauwtjes in staat, in het bijschrift helaas uitgescholden voor heideblauwtjes. Ook een voorbeeld van dalende natuur(kennis)kwaliteit.

Natuurbalans 1999. Samson H.D. Tjeenk Willink, ISBN 90 140 6228 1. Prijs f 49,95. De samenvatting is ook verkrijgbaar als brochure bij RIVM, tel. 030-2743550.

Chris van Swaay

Koop dit jaar kerstkaarten van Marjolein Bastin bij De Vlinderstichting. Van elke verkochte kaart gaat een deel van de opbrengst naar De Vlinderstichting! Meer informatie vindt u op de achterpagina.